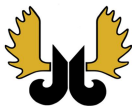

Lähtettäjä / Avsändare
 SUOMEN RIISTAKESKUS
 Sompiontie 1
 00730 HELSINKI
 029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm Nro
 23.09.2021 2021-1-000-22751-3

Vastaanottaja / Mottagare
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POIKKEUSLUPA RIISTANISÄKKÄILLE

Hakija XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HAKEMUS Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 1 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:
 susi 1 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:
 susi 4.9.2021 - 24.9.2021

Hakemusalue:
 Pinta-ala 1 ha

- liitekartta poikkeuslupahakemukseen vehkomäki.pdf

Poikkeusperusteet:

SUSI
 Haen poikkeuslupaa ML 41 a §:n 1 momentin mukaisesti:
 -karjankasvatukselle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi

Liitteet

- poikkeuslupahakemus sivu 1.pdf
- Poikkeuslupahakemus suden kaatoon Keuruu.msg
- poikkeuslupahakemus sivu 2.pdf
- poikkeuslupahakemus sivu 3.pdf
- poikkeuslupahakemus sivu 4.pdf
- liitekirje poikkeuslupahakemukseen.docx
- lasku raatojen keräilystä tilalta 230721.pdf
- Honkajoki Oy lasku raatojen noudosta tilalta 230721.pdf
- lasku rehuista tilalla 230721.pdf

Hakemuksen perustelut Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:
 - susi: 7171 €

Selvitys vahingosta:
 - susi: Vahingon suuruus 23.8. mennessä. Lisäselvityksen mukaan suden

lammastaloudelle aiheuttama vahinko koostuu työkustannuksista, ruokintakustannuksista, raatojen keräilykustannuksista ja toimittamisesta raadonkeräilyyn, menetettyjen eläinten arvosta, menetetyistä uuhipalkkiosta. Kaikki kustannukset eivät ole vielä tiedossa, lisäksi suden suuhun joutuneiden karitsoiden määrästä ei ole varmuutta.

Keino tai toimenpide:

- susi: 23.7 jälkeen lampaat on pidetty sisätiloissa.

Eläimiä on laidunnettu päivisin niinä päivinä, kun laidunnusta on voitu valvoa.

Sutta on yritetty karkottaa. Karkottamisyritys on poliisin toimeksiannosta ja sen järjesti suurpetoyhdysmies Timo Pessinen. Karkotussyrityksiä on ollut kolme mutta vain yksi niistä johti kontaktiin suden kanssa.

Toimenpiteen vaikutukset:

- susi: Lammastalous perustuu laiduntamiseen. Suden läsnäolo estää laiduntamisen. Laidun voidaan aidata susiaidalla. Aitaamisen jälkeenkin alueelle jää pihossa kiertelemään oppinut susi joka käy säännöllisesti lampolan ympäristössä.

Laiduntaminen vaikeutuu vaikka susi saataisiin aitaamalla pysymään poissa laitumelta. Lampaat vaistoavat aitausta kiertävän suden eivätkä pysy laitumellaan. Eläimet palaavat lampolaan ja niitä joudutaan ruokkimaan sisäruokintakauden rehuilla. Aidattava alue on laaja sillä lampailla on tarkoitus hoitaa myös tilan metsälaitumia.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kannan tila ja käyttäytyminen alueella:

Yksilömäärä:

- susi: 2

Kuvaus käyttäytymisestä:

- susi: Luken susikantakartassa on Keuruun seudulle merkitty yksi varma kahden suden asuttama reviiri. Metsästäjähavaintojen perusteella alueella tavataan säännöllisesti suden jälkiä.

Susi käy säännöllisesti tilan pihapiirissä ja lampolan ympäristössä. Tilalla on säännöllisessä käytössä kaksi valvontakameraa ja satunnaisesti kolmaskin. Sudesta on viikottaisia kamerakuvia. Näiden perusteella eläin käy varsin pelottomasti pihapiirissä ja rakennusten ympärillä. 23.7 susi iski lampaiden kimppuun pellolla mutta ajoi eläimiä lampolaan ja pihan toiseen navettaan asti rakennusten sisätiloihin.

Välitoimenpiteet

Poliisi tehnyt kaksi karkoituseräystä sudelle keuruun Vehkomäen tilan läheisyyteen: 6.8.2021 ja edellisen kumoavan päätöksen 13.8. - 27.8.2021.

Poliisin karkottamismääräys sudelle Keuruulla osoitteessa Ampialantie 702 sijaitseva Vehkomäen lammastila ja sen välitön läheisyys sisältäen myös tilasta n. kilometrin säteellä olevat asutut kiinteistöt tai tuotantotilat.

Määräyksen voimassaolo alkaa 13.8.2021 klo 14.30 ja määräys on voimassa 27.8.2021 klo 23.59 asti, jonka jälkeen asia tarvittaessa otetaan uuteen harkintaan.

Pyydettiin 25.8.2021 poliisilta ja Keuruun maaseutuviranomaiselta tietoja poikkeusluvan edellytysten arviointia varten heidän hakemusalueelta vastaanottamistaan suteen liittyvistä tiedoista, ilmoituksista tai toimenpiteistä.

Poliisi jatkanut karkotusmääräystä viikolla, 28.8. - 5.9.2021.

Saatiin poliisilta vastaus tietopyyntöön sähköpostilla 26.8.2021 ja maaseutuviranomaiselta 30.8.2021.

Poliisi tehnyt vahinkokohteelle ja sen läheisyyteen kolme karkotusmääräystä, joista viimeisin päättyynyt 5.9.2021. Karkotuksia ei ole onnistuttu tekemään. Viimeisin havainto sudesta Vehkomäen lapolan lähetyvillä illalla 28.8.2021. Sen jälkeen sudesta on tehty havaintoja Jyväskylätien varressa ja Mäntäntien -varressa Keuruun eteläosissa.

Keuruun maaseutuviranomainen ilmoitti, että Vehkomäen tilalla on tehty arviokirjan suurpedon aiheuttamasta lammasvahingosta 23.7.2021 klo 13.30-15.00. Eläinnvahingot oli 100 % suden aiheuttamia. Todettu kuolleita lampaita 23.7.2021 löytyneeksi 8 kpl, osa oli haavoittuneina. Maanantaina 23.8.2021 mennessään kuolleita lampaita löytynyt 12 kpl, kaikissa on suden puremajäljet.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt hylätä hakemuksen.

Päätöksen perustelut

Keskeiset sovelletut säännökset:

Susi on aina rauhoitettu metsästyslain (615/1993) 37 §:n 3 momentin perusteella. Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 a §:ssä säädettyihin edellytyksiin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Suomen riistakeskus voi metsästyslain 41 a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä, 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä ja 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 a §:n 2 momentin mukaan saaliiksi saatu susi kuuluu valtiolle ja se on toimitettava riistaeläinten tutkimusta tekeväälle tutkimuslaitokselle. Tutkimuslaitoksen tulee hävittää riistaeläin, luovuttaa se yleishyödylliseen tarkoitukseen tai myydä valtion lukuun.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeamisen edellytysten arvioinnista, 4 §:ssä riistaeläintä koskevan poikkeusluvan myöntämisestä ja lupamääräyksistä, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta sekä 7 §:ssä poikkeuslupaani liittyvästä saaliin

ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 a §:n 1 momentin 1-3 kohdassa säädetyjä poikkeuslupan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa;
 - 2) poikkeuslupan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;
 - 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeuslupan hakuperusteeseen; ja
 - 4) toimenpiteet, jotka poikkeuslupan sijasta voitaisiin toteuttaa.
- Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 a §:ssä säädetyt poikkeuslupan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin perusteella myönnetyssä sutta koskevassa poikkeusluvassa on määrättävä, että pyyntiin osallistuvien henkilöiden nimet on ilmoitettava alueen poliisilaitokselle ennen pyyntiin ryhtymistä ja että jokaisesta pyyntiin lähdöstä ja pyyntialueesta on etukäteen ilmoitettava poliisilaitokselle. Jos pyynti tapahtuu kunnassa, johon kuuluu rajavyyhykettä, edellä mainitut tiedot on määrättävä ilmoitettavaksi myös rajavartiolaitokselle.

Lisäksi asetuksen 5 §:ssä säädetään, että poikkeuslupa voidaan myöntää enintään 21 vuorokauden ajaksi.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle ja poliisille ahman, ilveksen, karhun, saukon ja suden pyynnin tuloksesta ensimmäisenä arkipäivänä siitä, kun poikkeusluvassa tarkoitettu riistaeläin on tullut pyydystetyksi taikka, jos riistaeläin on jäänyt pyydystämättä, poikkeuslupan voimassaolon päättymisestä. Ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Nisäkkäiden osalta on ilmoitettava myös pyyntiajankohta ja sukupuoli. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava metsästäjän nimi ja metsästäjännumero.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Rajoittamisesta säädetään tarkemmin poikkeusluvalla sallittavasta suden metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolella annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa. Metsästysvuodelle 2020-2021 kyseistä asetusta ei ole annettu, joten poikkeuslupien nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää ei ole rajoitettu.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on linjannut susikannan hoitoa Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa. Susikannan hoitosuunnitelma on vahvistettu 5.11.2019.

Oikeuskansleri on vastauksessaan (Dnro 1277/1/03, 20.12.2004) ottanut kantaa suurpetokysymyksiin. Oikeuskanslerin mukaan petoeläinten kotieläimille aiheuttamat vahingot ja niiden ihmisille aiheuttama tai ainakin niistä ihmisten asuin ja liikkumisalueilla tehtyihin havaintoihin perustuvat todellisiksi mielletyt uhat ovat sellaisia turvallisuutta heikentäviä tekijöitä, joiden poistaminen on julkisen vallan velvollisuutena. Susi enempiä kuin muutkaan petoeläimet eivät meillä kuulu asuttujen seutujen luonnonoloihin. Tältä osin viranomaisilla tulee olla nopeasti vaikuttavat tehokkaat keinot, joilla torjutaan ihmisasumusten, taajamien tai ihmisten käyttämien liikenne- ja kulkuväylien läheisyyteen tulevat petoeläimet. Toisaalta sama edistämismääräys koskee perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan myös luonnon ja sen monimuotoisuuden säilyttämistä. Käsillä on tilanne, jossa useiden perus- ja ihmisoikeuksien toteuttaminen niihin sisältyvien osittain paikallisista olosuhteista johtuvien vastakkaisten arvojen vuoksi näyttäisi johtavan ristiriitaan. Tällaisessa tilanteessa on perus- ja ihmisoikeuksia punnittava vastakkain ja pyrittävä yhteen sovittamaan ristiriitaan johtavien säännösten tulkinta tavalla, joka johtaa perusoikeuksien toteuttamiseen niiden tarkoitusta vastaavalla tavalla poikkeuksellissakin olosuhteissa. Petoeläinten aiheuttamaa uhkaa ei voida kuitenkaan poistaa siten, että luonnon monimuotoisuus myös erämaaluonnon petokantojen osalta vaarantuu vastoin perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaista edistämismääräystä. Oikeuskansleri toteaa edelleen johtopäätöksensä, että edellä lausuttuun viitaten on painotettava sitä, että erityisesti perusoikeutena ja ihmisoikeutena taatun turvallisuuden ylläpitäminen on julkisen vallan ensisijainen tavoite. Julkisen vallan on varauduttava toimiin ja käytettävä niitä siten, että turvattomuutta aiheuttavat eläimet saadaan torjutuiksi ja vakavimmissa tapauksissa hävitetyiksi. Silloin kun petoeläin havaitaan paikassa, jossa on ilmeinen vaara, että ihmisen turvallisuus on uhattuna, on selvää, että uhka torjutaan. Äärimmäisenä keinona on pedon lopettaminen. Arviointi on osaltaan perustettava kuitenkin luontodirektiivin 16 artiklan poikkeusperusteisiin. Nämä poikkeusperusteet antavat mahdollisuudet sellaiseen lainsäädäntöön, jonka nojalla turvallisuuden säilyttämiseksi ja mahdollisesti myös omaisuuden suojan säilyttämiseksi tarpeelliset toimenpiteet ihmisiä ja omaisuutta uhkaavien petoeläinten torjumiseksi voidaan käytännössä toteuttaa.

Suotuisa suojelutaso

Susi kuuluu luontodirektiivin liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin eläinlajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Suomessa susi on metsästyslain 37 §:n 3 momentin nojalla 1.3.2011 lukien aina rauhoitettu.

Luontodirektiivin mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö. Suotuisan suojelun tason määrittely tehdään luontodirektiivin 17 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Vahvistetun susikannan hoitosuunnitelman mukaan suotuisa suojelun taso saavutetaan Suomessa edistämällä ensin susikannan sietämistä ja luomalla

pohjaa susikannan hyväksyttävyydelle laajalla toimenpidekokonaisuudella, mutta myös varmistamalla Suomen susikannan yhteydet Skandinavian susipopulaatioon sekä Luoteis-Venäjän susipopulaatioon. Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan pienin elinvoimainen susikanta on 25 lisääntyvää paria. Tämä tavoite on mahdollista saavuttaa poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueella, jossa on riittävästi elintilaa vähimmäistavoitteen suuruiselle susikannalle siten, että myös vahingot siellä pysyvät kohtuullisina. Laumojen määrää sekä susikannan ja laumojen elinvoimaisuutta arvioidaan vuosittain Luonnonvarakeskuksen suorittaman kanta-arvion avulla.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa

Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 39/2021 Susikanta Suomessa maaliskuussa 2021) mukaan Keski-Suomen alueella ei ollut yhtään perhelaumaa. Kanta-arvion mukaan lähin perhelauma on Peurainnevan reviiri Pohjanmaa – Satakunta – Pohjois-Hämeen raja-alueilla. Lähin selvä parireviiri oli Multia/Keuruu alueella ja epävarma pari Pieksämäellä. Konnevedellä tapahtuneen susivahingon yhteydessä 26.8.2021 ulostenäytteestä saatiin Turun yliopiston analyysissä tulos. Kyseinen susi on tavattu DNA-näyteaineistossa 2020-2021 Kivi-Kiekin reviiriltä, Kuhmosta. Se on sukulaisanalyysissä todettu olevan todennäköisesti Kivi-Kiekin reviirin alfa-parin jälkeläinen. Siitä on kerätty Kivi-Kiekissä 8 näytettä viime talvena 2020-2021. (viimeisin 3.2.2021). Keski-Suomen alueella voi liikkua tällaisia nuoria vaeltavia yksilöitä.

Maaliskuussa 2021 Suomessa oli todennäköisimmin yhteensä 57 parin tai perhelauman asuttamaa susireviiriä (90 % todennäköisyysväli: 54–59). Perhelaumojen todennäköisin määrä oli 35 (32–38) ja parin asuttamien reviereiden määrä vastaavasti 22 (18–25). Kokonaan Suomen puolella oli 28 perhelaumaa (90 % todennäköisyysväli: 25–30) ja 20 paria (90 % todennäköisyysväli: 17–23). Laumareviireistä seitsemän (6–8) ja parin reviereistä kaksi (1–3) sijaitsi Suomen itäisen valtakunnanrajan molemmin puolin (ns. rajareviirit).

Läntisen Suomen kannanhoitoalueella oli 21 (19–23) perhelauman ja 12 (9–14) parin asuttamaa reviiriä, vastaavasti itäisessä Suomessa arvioitiin olleen 13 (12–15) perhelaumaa ja yhdeksän (7–11) paria. Poronhoitoalueella arvioitiin liikkuneen yhden (0–2) rajalauman ja yhden (0–2) parin. Suomessa havaittujen perhelaumojen määrä oli maaliskuussa 2021 arviolta noin 16 % suurempi kuin maaliskuussa 2020. Verrattaessa kokonaan Suomen puolella liikkuneiden laumojen todennäköisintä määrää vuotta aiempaan arvioon kasvuksi saadaan 12 %. Parien määrä oli noin 23 % suurempi kuin vuonna 2020. Suomen susikannan koko on kuluvalla vuosituhannella vaihdellut voimakkaasti. Susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.

Reviirien statuksen (perhelauma, pari) ja laumojen yksilömäärien arviointiin käytettiin kultakin tarkasteltavalta alueelta kirjattuja havaintoja, tunnettua kuolleisuutta sekä DNA-analyyseja. Pannoitettujen susien syksyisiä paikannuksia käytettiin avuksi reviirien rajojen hahmottelussa. Lisäksi osassa reviireitä on tehty erillistä maastotyötä.

Poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella

Hakijan mukaan hakemusalueen läheisyydessä tavataan säännöllisesti suden jälkiä. Susi aiheutti yöllä 22. - 23.7.2021 vahingon, jonka seurauksena on kuollut 12 lammasta. Tämän jälkeen susi on hakijan mukaan käynyt säännöllisesti tilan pihapiirissä ja lampolan ympäristössä. 29.7.2021 vahinkohteen laiturille ja lampolan ympäristöön on viety viisi kameraa, jotka tallentaneet 9 kertaa suden käynnin vahinkokohteella. Suden liikkuminen lampolan ja sen lähialuidun alueella on tallentunut kameroihin ilta ja yöaikaan 2. - 3.8. 2021, 5.8., 8. - 9.8., 15.8., 21.8. ja viimeisin tallentunut käynti 28.8.2021 kello 22:00.

Hakemusalue sijaitsee Keuruun itäosissa lähellä Multian rajaa. Keuruun ja Multian riistanhoitoyhdistysten alueilla on tehty riistahavaintorekisterin mukaan aikavälillä 1.1.2021 - 20.9.2021 yhteensä 43 susihavaintoa, joista 18 luokiteltu pihakäynneiksi. Riistavahinkorekisterissä ei ole samalta alueelta yhtään korvattua susivahinkoa vuoden 2021 aikana. 23.7.2021 tapahtunut 12 lampaan vahinko ei todennäköisesti vielä näy järjestelmässä.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen

Suomen riistakeskus on pyydetty 25.8.2021 poliisilta ja Keuruun maaseutuviranomaiselta tietoja poikkeusluvan edellytysten arviointia varten heidän hakemusalueelta vastaanottamistaan suteen liittyvistä tiedoista, lmoituksista tai toimenpiteistä.

Hätäkeskuksen kautta on poliisille tullut kaksi keikkaa viimeisen kolmen kuukauden ajalta liittyen Keuruun susiin. Ensimmäinen tuli 21.7.21, ilmoituksen mukaan susi oli lähtenyt vattupuskasta ihmistä pakoon n. 20 metrin päästä Länkeläntie 110 pihasta. Hieman aiemmin pihassa oli leikkinyt kaksi pientä lasta. Toinen ilmoitus tuli 23.7, ilmoituksen mukaan susi oli tappanut kolme lammasta Ampialantie 702 sijaitsevalla Vehkomäen tilalla. Susi oli raadellut myös muita lampaita, joista osa jouduttiin lopettamaan SRVA:n toimesta. Muita virallisia ilmoituksia sudesta ei ole poliisille tullut.

Poliisi tehnyt vahinkokohteelle ja sen läheisyyteen kolme karkotusmääräystä, joista ensimmäinen annettu 6.8.2021 ja viimeisin päättyynyt 5.9.2021. Karkotuksia ei ole onnistuttu tekemään. Viimeisin havainto sudesta Vehkomäen lampolan lähetyvillä illalla 28.8.2021. Sen jälkeen sudesta on tehty havaintoja Jyväskyläntien varressa ja Mäntäntien - varressa Keuruun eteläosissa.

Keuruun maaseutuviranomainen ilmoitti, että Vehkomäen tilalla on tehty arviokirjan suurpedon aiheuttamasta lammasvahingosta 23.7 .2021 klo 13.30-15.00. Eläinnvahingot oli 100 % suden aiheuttamia. Todettu kuolleita lampaita 23.7.2021 löytyneeksi 8 kpl, osa oli haavoittuneina. Maanantaina 23.8.2021 mennessään kuolleita lampaita löytynyt 12 kpl, kaikissa on suden puremajäljet.

Muu tyydyttävä ratkaisu esitettyihin ongelmiin

23,7.2021 tapahtuneen vahingon jälkeen lampaat on pidetty yöt sisätiloissa ja laidunnettu päivisin niinä päivinä kun laidunnusta on voitu valvoa. Lampolan rakenteita on tiivistetty ja vahvistettu niin, ettei susi pääse helposti sisään lampolaana. Vahinkokohteelle on viety 5 kameraa, joiden lähettämien kuvien perusteella on pyritty reagoimaan suden saapumiseen ja häiritsemällä estämään vahingon syntyminen. Sutta on poliisin karkotusmääräyksen nojalla pyritty karkottamaan, siinä kuitenkin onnistumatta. Suomen riistakeskus voi hakemuksesta toimittaa suurpetoaitatarvikkeet ilmaiseksi potentiaalisille vahinkokohteille. Vahinkokohteen lähelle toiselle tilalle on haettu, myönnetty ja toimitettu suurpetoaitaa Suomen riistakeskuksen toimesta. Hakemusalueella laidun voidaan hakijan käsityksen mukaan aidata suurpetoaidalla, mutta sen jälkeenkin pihossa kiertelemään oppinut susi käy säännöllisesti lampolan ympäristössä. Lampaat vaistoavat suden ja palaavat lampolan suojii ja niitä joudutaan ruokkimaan sisäruokintakauden rehuilla. Hakijan käsityksen mukaan suurpetoaidasta huolimatta lammastalouden perustana oleva laidunnus estyisi. Lisäksi aidattava alue on laaja, sillä lapailla on tarkoitus hoitaa myös tilan metsälaitumia. Hakemusalueelle ei ole haettu suurpetoaitaa Suomen riistakeskukselta.

Hylkäävän päätöksen perustelut

Hakija on hakenut poikkeuslupaa suden tappamiseksi karjankasvatukeselle koituvan erityisen merkittävän vahingon estämiseksi.

Susi kuuluu EU:n luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV a kohdassa mainittuihin yhteisön tärkeinä pitämiin, tiukkaa suojelua vaativiin lajeihin, joihin kuuluvien yksilöiden pyydystäminen ja tappaminen on lähtökohtaisesti kiellettyä. Tiukasta suojelusta voidaan kuitenkin poiketa perustellusta syystä.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin sanamuoto - voidaan myöntää -osoittaa, että Suomen riistakeskuksella on harkintavaltaa poikkeuksen myöntämisessä. Näin ollen päätökset perustuvat myös tarkoituksenmukaisuusharkintaan, eikä poikkeuslupia ole pakko myöntää, vaikka muodolliset edellytykset poikkeusluvan myöntämiseksi täytyisivät. Harkintavaltaa rajaavat luontodirektiivissä mainittujen myöntämisperusteiden lisäksi niiden tulkintasisältö, mikä on muotoutunut oikeuskäytännön ja luontodirektiivin tiukkaa suojelua koskevan komission ohjeasiakirjan kautta. Ohjeasiakirja ei ole oikeudellisesti sitova, mutta siinä esitetty voidaan ottaa huomioon säännöksiä tulkittaessa.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen (nykyinen Euroopan unionin tuomioistuin) asiassa C-6/04 (Euroopan yhteisöjen komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta) antamasta ratkaisusta ja luontodirektiivin säännösten sanamuodosta seuraa, että poikkeamisen edellytyksiä on tulkittava tiukasti niin, että luontodirektiivissä edellytetty tulos saavutetaan.

EU:n oikeuskäytännön mukaan todistustaakka poikkeusluvan edellytysten olemassaolosta on valtiolla. Hallintolain (434/2003) 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Näin ollen poikkeusluvan edellytysten täytyminen on Suomen riistakeskuksen selvitettävä ja osoitettava. Myöskään poikkeusluvan hakijan tai muun asianosaisen ilmoitukselle tosiseikoista tai näiden käsityksille

poikkeamisedellytysten soveltamisesta ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä, kun edellytysten täyttymistä arvioidaan.

Metsästyslain 41 a §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole. Suomen riistakeskuksen on poikkeusluvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa.

Komission ohjeasiakirjan mukaan muun tyydyttävän ratkaisun olemassaoloa arvioitaessa on otettava huomioon ratkaistavissa oleva ongelma tai tilanne. Hallinto-oikeuden (Itä-Suomen HAO 18.10.2017 17/0986/1) ratkaisun mukaan, poikkeusluvan myöntämistä voidaan pitää viimesijaisena vaihtoehtona, johon voidaan turvautua vain, jos mikään muu vaihtoehto ei ole tosiasiallisesti objektiivisesti arvioiden käytettävissä.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan tyydyttävänä ratkaisuna ensi vaiheessa voidaan pitää susien karkotusta vahinkokohteen läheisyydestä. Suomen susikannan hoitosuunnitelman mukaan susien karkotukset vahinkoalttiista kohteesta koirilla, erilaisilla ääni- ja valopelotteilla mahdollisesti yhdistettynä kipuun, saattavat muuttaa suden käyttäytymistä ja luoda ihmisarkuutta sudelle. Näitä karkottamistoimenpiteitä ei ole kuitenkaan onnistuttu poliisin kolmesta karkotusmääräyksestä huolimatta tekemään.

Suomen riistakeskus voi hakemuksesta toimittaa suurpetoaitatarvikkeet ilmaiseksi potentiaalisille vahinkokohteille. Aitoja on tehty paljon erityisesti lammatiloille. Suurpetoaidat ovat oikein perustettuna ja hoidettuna käytännössä osoittautuneet hyvin tehokkaaksi keinoksi estää lammasvahinkoja ja aita voidaan pystyttää myös metsämaastoon. Suomen riistakeskus katsoo, että suurpetoaita on tässä tapauksessa muu tyydyttävä ratkaisu lammasvahinkojen ennaltaehkäisemiseen.

Päätöstä tehtäessä Suomen riistakeskuksen on arvioitava, millaisia vaikutuksia voidaan saavuttaa kyseessä olevassa tapauksessa suden tappamisella. Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan yhden suden tappamisella voitaisiin todennäköisesti vähentää vahinkoja alueella. Yhden suden tappaminen ei oleellisesti heikentäisi mahdollisuutta saavuttaa Suomen susikannalle suotuisaa suojelun tasoa.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan alueella ei ole riittävästi kokeiltu muuta tyydyttävää ratkaisua kuten karkotusta tai suurpetoaitaa, eikä siten kokeiluista ole myöskään käytettävissä tuloksia, joiden perusteella voitaisiin arvioida muiden tyydyttävien keinojen käyttökelpoisuutta ongelman ratkaisemiseen.

Loppuyhteenveto

Suomen riistakeskus on arvioinut kokonaisuutena poikkeusluvan myöntämisperusteiden täyttymistä ja päättänyt, että hakijalle ei myönnetä poikkeuslupaa suden tappamiseen tässä vaiheessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella. Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset.

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita: metsästyslain (615/1993) 32 §:n 2 momentti, 35 §:n 2 ja 3 momentti, 41 §:n 2 ja 3 momentti, 41 a §:n 1 ja 2 momentti, 51 §:n 1 momentti ja 90 §, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n 1 ja 2 momentti ja 5 §:n 1 ja 2 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 a § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n 1 momentin 7 kohta.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Olli Kursula 0294312242 olli.kursula@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Sauli Härkönen
Julkisten hallintotehtävien päällikkö

Olli Kursula
Riistapäällikkö

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle kirjeenä.

JAKELU

Tiedoksi:
KEURUUN RIISTANHOITOYHDISTYS
MULTIAN RIISTANHOITOYHDISTYS
LSL TAPIOLA RY
SISÄ-SUOMEN POLIISILAITOS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KESKI-SUOMEN PIIRI RY

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42210 Faksi: 029 56 42269

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2020 ja 2021 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1319/2019) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.